

ROBOTISERING: KANS OF BEDREIGING?

Wereldwijd verandert de arbeidsmarkt. Door de komst van robots gaat werk zoals we het nu kennen ook veranderen. Volgens onderzoek van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) dreigt wereldwijd een groot gedeelte van de werkgelegenheid te verdwijnen door de toename van robotisering. Ze spreken over 66 miljoen banen, verdeeld over 32 landen. Er is echter ook onderzoek dat een tegengesteld geluid laat horen: uit onderzoek van het McKinsey Global Instituut blijkt dat het verdwijnen van banen helemaal niet zo'n vaart zal lopen. Sterker nog: minder dan 5% van de banen kan compleet geautomatiseerd worden. Ook volgens tech-ondernemer Jim Stolze is het feit dat er veel banen gaan verdwijnen niet het enige dat speelt. Banen gaan vooral veranderen: bestaande banen zullen wat betreft invulling veranderen, wat steeds andere skills vraagt van werknemers. Dit vraagt om een toename in flexibiliteit van hen. Naast banen die verdwijnen of inhoudelijk veranderen, gaan er ook veel

nieuwe banen ontstaan. Het World Economic Forum (WEF) schreef eind vorig jaar dat er op basis van schattingen 133 miljoen banen kunnen ontstaan door de inzetbaarheid van slimme machines. Dit is netto meer dan het aantal banen dat zou gaan verdwijnen. Maar welk onderzoek we ook lezen, een glazen bol hebben we niet.

Wat in elk geval duidelijk is, is dat ook in Nederland werk gaat veranderen door toenemende robotisering. Hoewel het onderzoek van de OESO stelt dat ongeveer 1 op de 7 (14,3 procent) banen in geïndustrialiseerde landen een grote kans heeft om overbodig te worden, zal dit aantal in Nederland relatief lager liggen (1 op de 9 banen). Dit komt volgens de OESO doordat de Nederlandse arbeidsmarkt al meer gericht is op functies die moeilijker door robots overgenomen kunnen worden (denk aan creativiteit en sociale intelligentie). Bij de banen die een grote kans hebben om overbodig te worden, gaat het vooral om startersfuncties en banen waar weinig scholing voor nodig is. Dit komt doordat deze relatief makkelijk te vervangen zijn door de inzet van slimme technologie. Desalniettemin is het van belang om meer inzicht te krijgen in de veranderingen op de arbeidsmarkt, zodat we met een goed voorbereid beeld de toekomst in gaan. De vraag is op welke manier we vooral de kansen kunnen benutten die robotisering ons biedt en hoe we ervoor zorgen dat we mensen klaarmaken voor andere taken en rollen dan tot nu toe gewend zijn. We gaan hieronder specifiek in op robotisering in de zorgsector.

ROBOTISERING IN DE ZORGSECTORS

Automatisering is binnen de zorg geen nieuw fenomeen. Robotisering is in deze sector echter nog altijd een lastig vraagstuk. Natuurlijk zijn er al veel voorbeelden van zorgrobots. Zo kan zorgrobot Zora helpen bij de revalidatie door allerlei bewegingsactiviteiten met zorgbehoevenden uit te voeren. En robot Sophie kan menselijke interactie imiteren en is daardoor in staat om gesprekken te voeren met mensen die eenzaam zijn. Hoewel de efficiëntie en vaardigheden van een robot goed van pas zouden komen in de zorg, zijn er zwaarwegende nadelen die hier (nog) niet tegenop wegen. Zo is de flexibiliteit van de mens om in een split second beslissingen te maken nog niet verwerkt in de algoritmes van robots. Maar een ander – misschien wel belangrijker – argument is dat het menselijke aspect van de verzorger belangrijk blijft voor patiënten.

Onlangs schreef trendwatcher David Mettin dat robotisering in andere sectoren juist heel veel kansen biedt om meer mensen een

verzorgend beroep te laten uitoefenen. Doordat mensen steeds ouder worden, zal hulp in de zorg altijd nodig blijven. Mettin beargumenteert dat we op dit moment aan de basis staan van alle ontwikkelingen op het gebied van robotisering en dat we moeten gaan kiezen waar we deze ontwikkelingen willen toepassen en waar andere plekken wellicht beter zijn om juist onze menselijke kwaliteiten in te zetten. Mensen zouden veel meer de empathische rol van zorgen voor elkaar op zich kunnen nemen, terwijl fysieke handelingen veel meer gerobotiseerd kunnen gaan worden. De vraag die we ons stellen, is: waar moeten we nu in voorzien om er later voor te zorgen dat niemand die zorgbehoevend is zonder goede zorg komt te zitten?

Bronnen:

<https://www.trouw.nl/home/robotisering-treft-helpt-van-de-banen~a12f3739/>

<https://www.ad.nl/ad-werkt/ruim-helpt-onze-banen-over-7-jaar-door-robots-gedaan~a42725ea/>

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/robots-pikken-minder-banen-in-dan-gedacht-en-al-helemaal-in-nederland~b997fe68/>

<https://www.mckinsey.com/featured-insights/digital-disruption/harnessing-automation-for-a-future-that-works>

<https://medium.com/s/story/the-true-work-of-the-21st-century-will-be-care-work-71e2cf19fef9>

<https://mens-en-samenleving.infonu.nl/filosofie/127735-robots-in-de-zorg.html>

Over De Kamer

Ontwikkelingen op economisch en maatschappelijk niveau volgen elkaar in hoog tempo op. De Kamer is een initiatief van Achmea om de krachten van grootzakelijke bestuurders te bundelen en samen naar de toekomst van Nederland te kijken. Dat doen we onder andere tijdens Kamerbijeenkomsten, waarbij genodigden hun visies, worstelingen en perspectieven met elkaar delen. Naast bijeenkomsten verbindt De Kamer deelnemers via publicaties en interviews. De inzichten die we opdoen, geven we door. Zo inspireren we elkaar én zakelijk Nederland.

Waarde van werk

Op dit moment staat het thema de Waarde van Werk centraal. De waarde van werk is niet alleen uit te drukken in geld, maar ook in maatschappelijke waarde, in status en eigenwaarde, in relevantie en ontwikkeling, individueel en collectief. En dat biedt volop stof om over verder te praten en na te denken over manieren waarop Nederland zich in de grote transitie van onze tijd kan positioneren, de keuzes die we moeten maken, de kansen die we zien en de mogelijkheden die we zullen moeten creëren om iedereen te laten meedoen. Een jaar samen met de BV Nederland reflecteren op het thema de Waarde van Werk heeft een rijke schakering aan perspectieven en inzichten opgeleverd. **Meer lezen? Download het boek Waarde van Werk op achmea.nl/boekww.**

De
Kamer

Samen verder kijken